

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 184/2017-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. marca 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Dung Le Quangom, Medňanská 518/13, Ilava, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 6/2010 a postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 19 Co 105/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. marca 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva

na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 6/2010 a postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 19 Co 105/2011 (ďalej aj „namietané konania“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka v právnom postavení žalovanej v konaní pôvodne vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 22 C 6/2010 bola účastníčkou konania o zaplatenie 2 518 € s príslušenstvom.

Po tom, ako okresný súd rozsudkom č. k. 22 C 6/2010-82 z 28. januára 2011 sťažovateľku zaviazal zaplatiť žalovanú sumu spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2 518 € od 1. februára 2009 do zaplatenia a vo zvyšnej časti žalobu žalobkyne zamietol, krajský súd v dôsledku sťažovateľkou podaného odvolania rozsudkom č. k. 19 Co 105/2011-164 z 13. októbra 2011 rozsudok okresného súdu č. k. 22 C 6/2010-82 z 28. januára 2011 v sťažovateľkou napadnutej časti potvrdil a sťažovateľku zaviazal uhradiť trovy odvolacieho konania.

3. Ako ďalej sťažovateľka udáva, „... dňa 28.12.2012 podala v zákonnej lehote dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu.

Dňa 29.02.2016 sťažovateľka prostredníctvom svojho advokáta [REDAKOVANÉ] podala sťažnosť na prieťahy v konaní predsedovi OS Trenčín a následne listom zn. Spr. 2018/2016 zo dňa 01.03.2016 priznal prieťahy v konaní, teda od 28.11.2011 do 28.01.2016 Okresný súd Trenčín nemohol postúpiť celý uvedený spis na Najvyšší súd SR...

Takmer 05 rokov už bolo, v tomto konaní porušiteľ málo konal, v súčasnosti len Najvyšší súd SR plánuje dovolacie konanie v priebehu prvom polroku 2017.

Sťažovateľka si myslí, že svojou nečinnosťou Okresný súd Trenčín porušil jej základné právo v zmysle čl. 48 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky, teda každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.“

4. S poukazom na rozhodovaciu prax ústavného súdu sťažovateľka v závere podanej sťažnosti (s ohľadom na znemožnenie efektívnej ochrany svojich práv v dôsledku postupu tak okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 6/2010, ako aj krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 105/2011; pozn.) ústavný súd žiada o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 6 500 € a navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie takto rozhodol:

„1. Okresný súd Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 26 C/6/2010 Okresného súdu Trenčín, nasledovne sp. zn. 19 Co 105/2011 KS Trenčín porušil základné právo [REDAKOVANÉ], aby sa jej vec prerokovala bez zbytočných prietahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 6 500 € (slovom šesťtisícpäťsto eur), ktoré je Okresný súd Trenčín povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov právneho zastúpenia do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľka špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľka domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označila za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľka zastúpená zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011).

8. Predmetom konania ústavného súdu bolo teda preskúmanie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 6/2010 (sťažovateľka v petite podanej ústavnej sťažnosti pravdepodobne mylne uviedla nesprávne spisovú značku okresného súdu ako „sp. zn. 26 C/6/2010“; pozn.) a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 19 Co 105/2011 došlo k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru.

9. Ústavný súd v súlade so svojou judikatúrou (II. ÚS 32/00, I. ÚS 29/02, IV. ÚS 61/03, II. ÚS 298/06, II. ÚS 250/09) poskytuje ochranu základnému právu na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vtedy, ak bola sťažnosť na ústavnom súde uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva došlo alebo porušenie v tom čase ešte trvalo.

10. Z obsahu sťažnosti a z jej príloh ústavnému súdu jednoznačne vyplynulo, že v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 6/2010 okresný súd rozsudkom č. k. 22 C 6/2010-82 z 28. januára 2011 vo veci rozhodol a v dôsledku sťažovateľkou podaného odvolania krajský súd rozsudkom sp. zn. 19 Co 105/2011 z 13. októbra 2011 rozsudok okresného súdu č. k. 22 C 6/2010-82 z 28. januára 2011 v sťažovateľkou napadnutej časti potvrdil. Konanie je toho času v dôsledku sťažovateľkou podaného dovolania vedené na Najvyššom súde Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“).

11. Lustráciou ústavného súdu bolo zistené, že súdny spis sp. zn. 22 C 6/2010 sa od 28. januára 2016 skutočne nachádza na najvyššom súde za účelom rozhodnutia o sťažovateľkou podanom dovolaní.

12. Z uvedeného je zrejmé, že v čase podania sťažnosti ústavnému súdu na prietahy v konaní (tak postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 6/2010, ako aj postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 105/2011; pozn.) samotná sťažovateľka musela mať vedomosť, že tak okresný súd, ako aj krajský súd už v jej právnej veci meritórne rozhodli a toho času nemôžu už žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvňovať plynulosť priebehu namietaných konaní vo veci samej, respektíve ani v nich spôsobovať prietahy (od 28. januára 2016 sa totiž súdny spis okresného súdu sp. zn. 22 C 6/2010 nachádza na najvyššom súde).

13. Zjavne neopodstatneným návrhom je návrh, ktorým sa namieta taký postup orgánu verejnej moci, ktorým nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval označené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (napr. II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 288/05, II. ÚS 298/06).

14. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Preto ak je zrejmé, že v čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, už k priet'ahom v konaní nemôže dochádzať, je daný dôvod na odmietnutie takejto sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

15. Ústavným súdom zistený skutkový stav (bod 11) bol so zreteľom na obsah sťažnosti (bod 2 a 3), ako aj s prihliadnutím na zmysel a účel základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov základom pre záver ústavného súdu, ktorý sťažnosť sťažovateľky po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

16. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

17. V nadväznosti na konanie vedené na najvyššom súde od 28. januára 2016 ústavný súd konštatuje, že toto nebolo predmetom prieskumu ústavného súdu z hľadiska porušenia základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote

zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru z dôvodu absencie takejto formulácie v petite podanej ústavnej sťažnosti. Sťažovateľka totiž žiadala, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že „... Okresný súd Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 26 C/6/2010... nasledovne sp. zn. 19 Co 105/2011 KS Trenčín porušil základné právo [REDAKOVANÉ], aby sa jej vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd“, bez toho, aby žiadala ústavným súdom vysloviť v konaní vedenom najvyšším súdom porušenie ňou označených práv (bod 1) zo strany najvyššieho súdu.

18. V tejto súvislosti ústavný súd zdôrazňuje, že sťažovateľka je v rámci konania pred ústavným súdom v zmysle § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde zastúpená advokátom, pričom práve povinné právne zastúpenie je garantom toho, aby ústavná sťažnosť spĺňala všetky zákonné náležitosti vrátane presne, jasne a zrozumiteľne formulovaného petitu. Advokát je osobou povinnou pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky (a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta) a tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

19. Ústavný súd na záver poznamenáva, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľka v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom okresného súdu, respektíve krajského súdu či najvyššieho súdu v nej dochádza k zbytočným prietáhom, predložila ústavnému súdu novú sťažnosť.

20. Sťažovateľke napokon nemožno s poukazom na dikciu ustanovenia § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde zo strany ústavného súdu nevytknúť i vadu plnomocenstva doručeného sťažovateľkou spolu s podanou ústavnou sťažnosťou, ktoré vykazovalo vadu

neurčitosti, pretože v ňom nebolo vymedzené, akej veci sa (v konaní pred ústavným súdom) týka, a teda bol tu daný dôvod i na odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. marca 2017